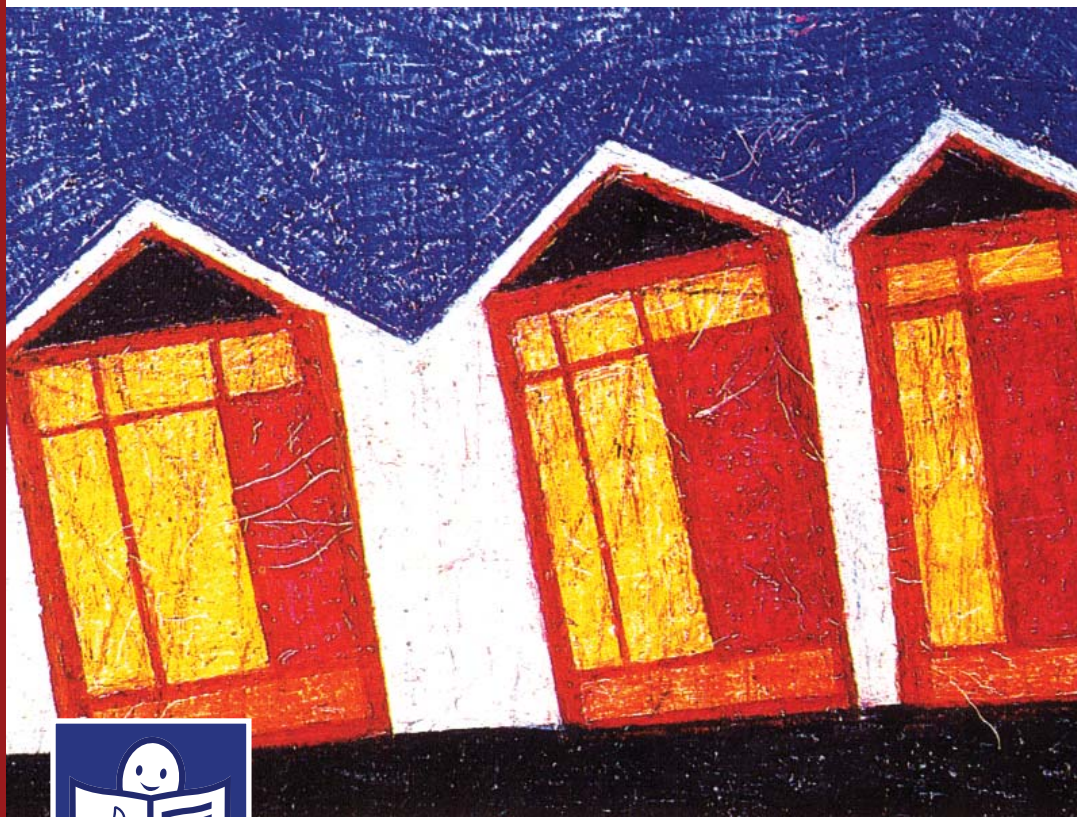

Európska smernica pre rovné zaobchádzanie v zamestnaní a povolanií

Inclusion Europe

Správa

Inclusion Europe a jej 49 členov v týchto 36 krajinách bojujú proti sociálnemu vylúčeniu, diskriminácii ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodín.

- Anglicko
- Belgicko
- Bulharsko
- Česká republika
- Chorvátsko
- Cyper
- Dánsko
- Estónsko
- Faerské ostrovy
- Fínsko
- Francúzsko
- Grécko
- Holandsko
- Írsko
- Island
- Izrael
- Litva
- Lotyšsko
- Luxembursko
- Maďarsko
- Macedónsko
- Moldavsko
- Nemecko
- Nórsko
- Poľsko
- Portugalsko
- Rakúsko
- Rumunsko
- Rusko
- Škótsko
- Slovensko
- Slovinsko
- Španielsko
- Švédsko
- Švajčiarsko
- Taliansko

Náš člen na Slovensku je:

ZPMPvSR
Švabinskeho 7
851 01 Bratislava
Slovensko
Tel: +421 2 63814987
Fax: +421 2 63814968

Obal: "Hochhaus in vierfacher", Edmund Krengel.

ISBN : 2-87460-014-8

© Inclusion Europe 2005

© Symboly: Widgit Software Ltd. and Mayer-Johnson Co.

Táto publikácia reprezentuje pohľady Inclusion Europe a nemusí sa zhodovať s postojmi alebo názormi Európskej Komisie. Európska Komisia a Inclusion Europe nezodpovedajú za ľubovoľné použitie informácií obsiahnutých v tejto publikácii.

Čo je to Európska smernica?

Európska smernica je európsky zákon. Takýto zákon opisuje pravidlá ako má Európska únia chrániť záujmy ľudí.

Európska únia chce ľuďom pomôcť nájsť si prácu.

Ľudia s postihnutím sú v práci často diskriminovaní. Preto Európska únia vytvorila "Smernicu pre rovné zaobchádzanie v zamestnaní a povolanií".

Táto smernica chráni ľudí pred diskrimináciou v práci. Tento zákon sa bude volať Smernica o zamestnaní.

Prečo potrebujeme zákon proti diskriminácii v zamestnaní?

Európska únia bojuje proti diskriminácii. V Európskej únii sú všetci ľudia chránení proti diskriminácii.

Európska únia hovorí, že je veľmi dôležité bojovať proti diskriminácii v zamestnaní. Tak isto hovorí, že ľudia s postihnutím by mali byť začlenení do práce a sociálneho života.

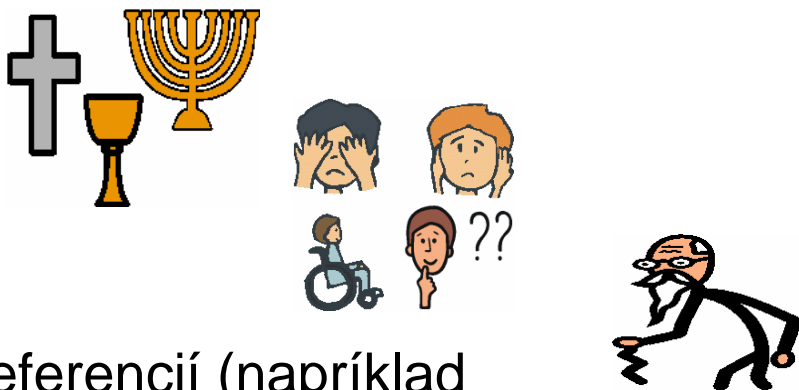

Čo obsahuje Smernica pre rovné zaobchádzanie v zamestnaní a povolanií?

Smernica o zamestnaní bojuje proti diskriminácii v zamestnaní a odborných školeniach.

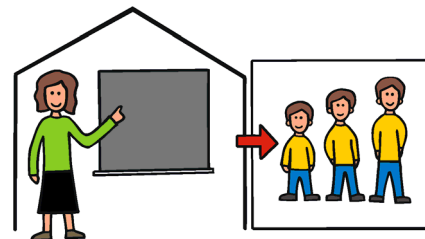
Smernica hovorí, že sa nesmie diskriminovať na základe:

- Náboženstva,
- Viery,
- Postihnutia,
- Veku, alebo
- Sexuálnych preferencií (napríklad byť homosexuál).

Smernica hovorí, že je veľmi dôležité pomáhať ľuďom s postihnutím

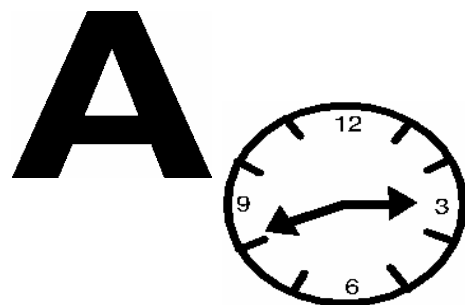
- zamestnať sa,
- byť školený
- vzdelávať sa počas celého života.

Smernica tiež hovorí, že pracoviská by mali byť prispôsobené tak, aby ľudia s postihnutím mohli vykonávať ich prácu.

Napríklad:

- Text písaný veľkými písmenami,
- Jednoduchší pracovný plán,
- Pomoc pri školení.

Tieto zmeny musia vyhovovať aj zamestnávateľovi. To znamená, že zamestnávateľ nebude musieť urobiť veľa zmien, ktoré by stáli veľa peňazí.

A vláda môže zamestnávateľovi za takéto zmeny zaplatiť.

Potom zamestnávateľ nemôže povedať, že sú drahé.

Smernica o zamestnaní tak isto hovorí, že ak sú ľudia s postihnutím diskriminovaní, môžu požiadať o právnickú pomoc.

Ktoré časti Smernice o zamestnaní sú najdôležitejšie pre ľudí s mentálnym postihnutím?

Aby ste rozumeli vašim právam v zamestnaní, potrebujete poznať najdôležitejšie časti Smernice.

Článok 1:

Cieľ Smernice o zamestnaní je zastaviť diskrimináciu ľudí v zamestnaní a počas špeciálnych školení.

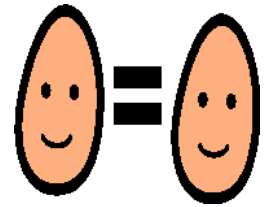
Diskriminácia môže byť na základe:

- Vášho náboženstva, alebo viery
- Vášho postihnutia
- Vášho veku
- Vašich sexuálnych preferencií.

Článok 2:

Smernica vyzýva k rovnému zaobchádzaniu medzi všetkými pracovníkmi.

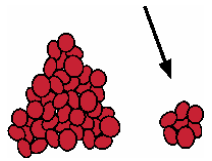
Smernica opisuje dva druhy diskriminácie:

1. Keď má niekto v zamestnaní horšie podmienky než ostatní.

Napríklad:

Jedna osoba robí tú istú prácu ako jeho/jej kolega, ale dostáva menší plat, lebo je postihnutá.

Toto sa volá priama diskriminácia.

2. Niekedy vyzerá, že podmienky sú rovnaké pre všetkých, ale v skutočnosti je s niektorými ľuďmi zaobchádzané horšie než s inými.

Toto sa volá nepriama diskriminácia.

Napríklad:

Nejaká osoba hľadá prácu ako upratovačka.

Zamestnávateľ povie: chcem zamestnanca, ktorý má ukončenú základnú školu.

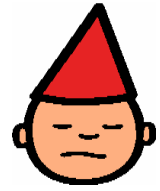

Ak pre túto prácu nepotrebujete mať ukončené vzdelanie, je to nepriama diskriminácia.

Smernica tiež hovorí, že aj týranie je forma diskriminácie.

Príklad týrania:

Keď vás kolega volá "hlupák", alebo vám nadáva.

V prípade, že k tomu dochádza stále, alebo opakovane, hovoríme o týraní.

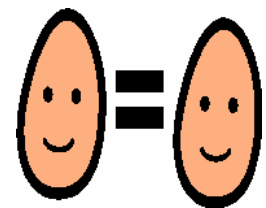
Osoba, ktorú takto týrajú, je v zamestnaní sociálne vylúčená. Zamestnávateľ tomu musí zabrániť.

Článok 3:

Tento článok opisuje všetky situácie v ktorých musí byť rešpektované rovné zaobchádzanie v zamestnaní.

Ak je rovné zaobchádzanie v zamestnaní rešpektované, nedochádza ku diskriminácii. Uvedme niekoľko príkladov.

- Zamestnávateľ chce zamestnať osobu s určitými schopnosťami. Je dôležité, aby tieto schopnosti nevylučovali ľudí s mentálnym postihnutím.
- Všetci zamestnanci, vrátane ľudí s postihnutím, majú právo na špeciálne školenie.
- Všetci zamestnanci, vrátane ľudí s postihnutím, majú právo na rovnaké pracovné podmienky.
- Všetci zamestnanci, vrátane ľudí s postihnutím, majú právo vstúpiť do odborov, alebo iného združenia zamestnancov.

Článok 5:

Tento článok vysvetľuje, čo to znamená "primerané prispôsobenia".

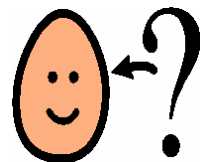

Primerane prispôbiť pracovisko znamená, že zamestnávateľia musia prispôbiť pracovisko tak, aby všetci zamestnanci mohli vykonávať ich prácu.

Ale tieto zmeny musia byť "primerané". To znamená, že zamestnávateľ nemusí urobiť zmeny, ktoré by stáli veľa peňazí.

Primerane prispôbiť pracovisko znamená, že všetci zamestnanci s postihnutím môžu požiadať o zmeny, ktoré potrebujú k vykonávaniu svojej práce. Je to ich právo.

Príklad zmien, ktoré zamestnávateľ môže urobiť:

Osoba s mentálnym postihnutím má dať nejaké malé predmety do krabičiek.

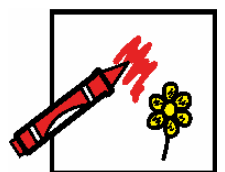
Všetky krabičky vyzerajú rovnako.

Majú na sebe nálepku s nápisom, čo v nich má byť.

Toto je ale zložité pre niekoho kto nevie čítať.

Čiže zamestnávateľ môže kúpiť krabičky rôznych farieb aby pomohol ľuďom, ktorí nevedia čítať.

Pomáha to zamestnancovi robiť si svoju robotu a nie je to drahé.

Zamestnávateľ to nemôže odmietnuť, lebo to je osožné pre pracovníka a nie je to drahé.

Článok 7:

Štát môže pomôcť ľuďom s postihnutím získať prácu. Napríklad môže rezervovať niektoré pracovné miesta pre ľudí s postihnutím.

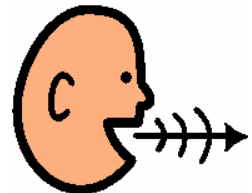
Článok 8:

Smernica o zamestnaní je európsky zákon. Ale každá európska krajina má iné zákony. Všetky krajiny Európskej únie musia rešpektovať európske aj svoje vlastné zákony. Keď ich vlastné zákony sú lepšie než zákony Európskej únie, krajina musí rešpektovať svoj vlastný zákon.

Článok 9:

Keď máte pocit, že ste diskriminovaný, máte právo sa sťažovať.

Smernica pomáha ľuďom sa sťažovať, ak boli diskriminovaní.

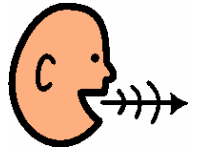
Sťažnosť je dlhá a ťažká záležitosť, ale asociácie a organizácie môžu ľuďom s mentálnym postihnutím pomôcť, hájiť ich práva.

Môžu im pomôcť predniesť ich sťažnosť pred súdom.

Článok 10:

Pokiaľ s vami nebolo zaobchádzané ako s ostatnými, mali by ste vysvetliť organizácii, ktorá vám pomáha, čo sa stalo.

Mali by ste opísať zlé veci, ktoré vám niekto urobil. Máte právo proti tomu bojovať.

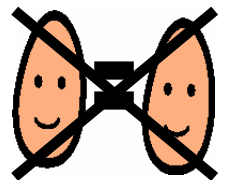
Ak sa sťažujete, že ste diskriminovaný v zamestnaní, zamestnávateľ, alebo osoba, ktorá vás diskriminovala musí dokázať, že neurobila nič zlé.

Je to jej povinnosť.

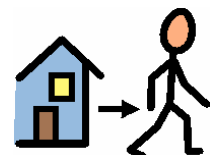
Článok 11:

Tento článok vysvetľuje, čo je to viktimizácia. Viktimizácia znamená zaobchádzanie, ktoré nie je spravodlivé.

Môžete sa sťažovať na svojho zamestnávateľa. V niektorých prípadoch ho môžete obžalovať pred súdom. Ak sa chcete sťažovať, Smernica chráni vaše práva.

Toto je dôležité právo pre všetkých zamestnancov. Váš zamestnávateľ vás nemôže prepustiť lebo sa hnevá, že ste sa sťažovali. Nesmie vám urobiť nič zlé, ak sa sťažujete.

Ak vám urobí niečo zlé lebo ste sa sťažovali, volá sa to viktimizácia.

Toto právo musí byť zahrnuté v zákonoch všetkých krajín.

Článok 12:

Vláda musí informovať všetkých zamestnancov o ich právach.

Táto informácia musí byť zrozumiteľná pre všetkých.

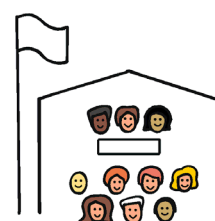
Súdy by taktiež mali mať informácie v ľahko čitateľnom formáte.

Článok 13:

Zamestnanci, asociácie a vláda musia spolupracovať.

Je dôležité, aby práva všetkých zamestnancov boli rešpektované.

Inclusion Europe

Európske združenie spoločností osôb s mentálnym postihnutím a ich rodín

Inclusion Europe ochraňuje záujmy ľudí s mentálnym postihnutím a ich rodín. Našimi členmi sú organizácie sebaobhajcov a ich rodičov z 36 krajín v Európe.

Inclusion Europe spolupracuje s Európskou komisiou a Európskym parlamentom. Hovoríme im, čo chcú naši členovia.

Inclusion Europe pracuje v 3 hlavných oblastiach:

1. **Boj proti diskriminácii**
2. **Ľudské práva ľudí s mentálnym postihnutím**
3. **Začlenenie všetkých do spoločnosti**

Inclusion Europe publikuje správy, informačné listy a iné dokumenty. Organizujeme konferencie v mnohých krajinách.

Úzko spolupracujeme so všetkými našimi členmi v Európe.

Inclusion Europe

Galleries de la Toison d'Or
29 Chaussée d'Ixelles #393/32
B-1050 Brussels
Tel. : +32-2-502 28 15
Fax : +32-2-502 80 10
secretariat@inclusion-europe.org
www.inclusion-europe.org

ISBN 2-87460-014-8

Podporila
Európska
komisia

SK